

Lovforslag nr. L 232. Fremsat den 15. maj 1990 af finansministeren (Henning Dyremose).

Forslag

til

Lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om kontrol med udbetaling af offentlige ydelser m.v.

§ 1

I lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 510 af 19. juli 1989, som ændret ved lov nr. 840 af 20. december 1989, foretages følgende ændringer:

1. I § 57 ophæves stk. 6.

Stk. 7 bliver herefter stk. 6.

2. § 62 a, stk. 5 affattes således:

»Stk. 5. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med landsarbejdsnævnet nærmere regler om de spørgsmål, der er nævnt i stk. 3 og 4, herunder om medlemmets pligt til at underrette arbejdsformidlingen om deltagelse i undervisningen.«

3. § 68, stk. 4 affattes således:

»Stk. 4. Efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætter direktøren for arbejdsløshedsforsikring regler om formen for den anmeldelse, som er omtalt i stk. 1 og 3.«

4. § 79, stk. 5 ophæves.

5. I § 91 indsættes som stk. 7 og 8:

»Stk. 7. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan til brug ved administrationen af denne lov indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder, herunder oplysninger om enkeltpersoners økonomiske forhold i elektronisk form. Oplysningerne kan videregives til en arbejdsløshedskasse for så vidt angår vedkommende arbejdsløshedskasses egne medlemmer. Arbejdsministeren fastsætter nærmere

regler om, hvilke oplysninger der kan videregives. Oplysningerne er undergivet tavshedspligt i arbejdsløhedskasserne. Straffelovens § 152 og §§ 152 c-f finder anvendelse.«

»Stk. 8. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætte regler for, hvilket dokumentationsmateriale der skal foreligge i forbindelse med kassernes administration af bestemmelserne i denne lov. Der kan herunder fastsættes regler om, at udbetaling af dagpenge ikke må finde sted, forinden der er tilvejebragt den fornødne dokumentation.«

§ 2

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 497 af 4. juli 1989, foretages følgende ændring:

I § 45 indsættes som 2. pkt.:

»Kommunalbestyrelsen kan herunder indhente oplysninger om pensionistens økonomiske forhold, også i elektronisk form, fra skattemyndighederne og andre offentlige myndigheder samt arbejdsløshedskasser.«

§ 3

I lov nr. 852 af 20. december 1989 om dagpenge ved sygdom eller fødsel foretages følgende ændring:

I § 36, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Oplysninger om sikredes økonomiske forhold kan også indhentes i elektronisk form fra

F. t. l. vedr. udbetaling af offentlige ydelser m.v.

offentlige myndigheder og arbejdsløshedskasser.«.

§ 4

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse nr. 637 af 27. september 1989, som ændret ved lov nr. 853 af 20. december 1989 og lov nr. 211 af 3. april 1990, foretages følgende ændring:

I § 17 indføjes efter 2. pkt.:

»Oplysninger om økonomiske forhold kan i elektronisk form indhentes fra andre offentlige myndigheder samt arbejdsløshedskasser.«.

§ 5

I lov om delpension, jf. lovbekendtgørelse nr. 6 af 6. januar 1987, som ændret ved lov nr.

164 af 23. marts 1988, § 8 i lov nr. 196 af 29. marts 1989, § 3 i lov nr. 389 af 7. juni 1989 og lov nr. 854 af 20. december 1989, foretages følgende ændring:

§ 15 affattes således:

»§ 15. Kommunalbestyrelsen kan kræve, at ansøgeren selv, offentlige myndigheder og andre stiller de oplysninger til rådighed, der er nødvendige for afgørelse om delpension og beregning heraf, herunder indhente oplysninger om ansøgerens økonomiske forhold i elektronisk form.«.

§ 6

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget har til formål at styrke myndighedernes mulighed for at føre kontrol med udbetalingen af offentlige ydelser, således at fejludbetalinger og misbrug kan nedbringes.

Kommunerne har rejst ønske om en videre adgang til at kunne indhente oplysninger i elektronisk form, bl.a. med henblik på at kunne gennemføre en forudgående kontrol på en række områder. Der har herunder været nævnt muligheden for en kontrol af, om en person, der søger om kontanthjælp, samtidig modtager en ydelse fra Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte, og om en person, der søger sygedagpenge, samtidig modtager arbejdsløshedsdagpenge.

Regelforenklings og bedre kontrolrutiner *forud* for udbetaling af offentlige ydelser er af retssikkerhedsmæssige og administrative grunde at foretrække frem for efterfølgende kontrol. Det må imidlertid erkendes, at visse støtteordninger i dag er etableret på en sådan måde, at der nødvendigvis må blive tale om efterfølgende kontrol, ligesom efterfølgende kontrol kan blive nødvendig for på kortere sigt at nedbringe fejludbetalinger.

Det foreliggende lovforslag tilvejebringer den fornødne hjemmel til, at der kan etableres særlige kontrolordninger, herunder for kommunerne, baseret på udveksling af oplysninger i elektronisk form.

Lovforslaget indebærer, at der inden for Arbejdsministeriets og Socialministeriets lovgivning tilvejebringes hjemmel til en udvidet adgang til at indhente oplysninger om økonomiske forhold, således at der bliver mulighed for at etablere forbedrede kontrolordninger, når modtagerne gennem en periode har modtaget indtægtsbestemte ydelser, f.eks. arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, kontanthjælp eller social pension.

De foreslåede bestemmelser om pligt for andre myndigheder m.v. til at videregive oplysninger til brug ved myndighedens kontrol med udbetalingerne rigtighed har navnlig til formål at danne grundlag for en udsøgning af sager, hvor en person inden for samme periode har oppebåret flere forskellige offentlige ydelser. Udsøgningen kan ske også ved videregi-

velse af edb-registrerede oplysninger om den pågældendes økonomiske forhold, herunder oplysninger fra skattemyndighederne om indtægts- og formueforhold.

På grundlag af oplysningerne kan der herefter iværksættes en nærmere individuel kontrol af de skatteudbetalinger.

Det forudsættes, at de berørte ministerier fortsætter med at overveje mulighederne for i stadigt videre omfang at tilrettelægge støtteordningerne på en sådan måde, at der åbnes mulighed for gennemførelse af kontrol forud for udbetalingen af ydelsen.

Økonomiske konsekvenser

De forbedrede muligheder for at føre kontrol med udbetalingen af offentlige ydelser vil medføre mindreudgifter til overførsler til personer.

Det er vanskeligt at skønne over omfanget af fejludbetalinger og misbrug på overførselsområdet og dermed størrelsen af mindreudgifter som følge af forslaget. Kun på Arbejdsministeriets område foretages landsdækkende stikprøveundersøgelser over omfanget af fejludbetalinger og misbrug. Lignende undersøgelser foreligger ikke på det sociale område samt for Statens Uddannelsesstøtte. Ligeledes er der ikke foretaget landsdækkende stikprøveundersøgelser på tværs af overførselsområderne. Mulighederne for at gennemføre en sådan undersøgelse vil blive drøftet med kommunerne. Samtidig vil behovet for en evt. stramning af reglerne om regnskab og revision blive drøftet. På Arbejdsministeriets område skønnes der ud fra den sidste stikprøvekontrol, at der kan være tale om fejludbetalinger og misbrug på godt 200 mill. kr.

Det skønnes bl.a. ud fra erfaringer på Arbejdsministeriets område, hvor fejludbetalingerne er nedbragt fra ca. 600 mill. kr. til godt 200 mill. kr., at forslagene kombineret med andre tiltag, som en skærpet informationskampagne, regelforenklings m.v. vil kunne give effekter, der væsentligt overstiger de beløb, som umiddelbart kan indbringes gennem den øgede kontrolindsats. Kontrolindsatsen er imidlertid det redskab, der udløser effekten samt giver erfaringer for, på hvilke områder fejludbetalinger og misbrug kan

nedbringes. Alt i alt skønnes det, at den øgede kontrolindsats kombineret med de øvrige nævnte initiativer vil kunne medføre en budgetforbedring på 200 mill. kr.

Administrative konsekvenser

Forslagene vil stille øgede krav til den administrative kontrolindsats. Ressourcerne hertil skal findes gennem en mere effektiv og tidssvarende organisation af kontrolarbejdet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr .1-4

Forslagene er en konsekvens af forslaget til § 91, stk. 8 under nr. 5.

Til nr. 5

Forslag til § 91, stk. 7, medfører, at der inden for Arbejdsministeriets område (arbejdsløshedsforsikring) skabes en udtrykkelig hjemmel til i forbindelse med kontrolundersøgelser at indhente oplysninger fra andre myndigheder, herunder edb-registrerede oplysninger. Oplysningerne kan herefter benyttes til en efterfølgende manuel kontrol.

Der foreslås samtidig, at de oplysninger, Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring kommer i besiddelse af som følge af denne bestemmelse, kan videregives til vedkommende arbejdsløshedskasse. Oplysningerne er undergivet tavshedspligt.

Forslag til § 91, stk. 8 indebærer, at de dokumentationsbestemmelser, der i dag er placeret forskellige steder i lovgivningen, afløses af en generel bemyndigelsesbestemmelse. Hermed sikres, at der er hjemmel til at fastsætte dokumentationsbestemmelser overalt, hvor der er behov herfor.

Forslaget harmonerer med de anbefalinger, som Rigsrevisionen fremkom med i sin beretning fra oktober 1989 til statsrevisorerne om arbejdsløshedsforsikringens administrative udvikling.

Til §§ 2-5

Indenfor Socialministeriets område foreslås regler om, at de sociale myndigheder kan indhente oplysninger fra andre myndigheder og arbejdsløshedskasser, herunder edb-registrerede oplysninger.

Med hjemmel i bestemmelserne kan der gives adgang til, at Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte til de sociale registre skal indberette, hvem der modtager uddannelsesstøtte, således at samtidig uberettiget udbetaling af f.eks. uddannelsesstøtte og kontanthjælp kan undgås. Samtidig er der hjemmel til, at kommunerne kan etablere kontrolordninger.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 510 af 19. juli 1989, som ændret ved lov nr. 840 af 20. december 1989, foretages følgende ændringer:

1. I § 57 ophæves stk. 6.

Stk. 7 bliver herefter stk. 6.

§ 57. ---

Stk. 6. Arbejdsministeren kan fastsættes regler, om at dagpenge kun kan udbetales, hvis tidspunktet for og årsagen til medlemmets sidste arbejdsophør samt varighed af medlemmets sidste arbejdsforhold og lønnens størrelse dokumenteres.

2. § 62 a, stk. 5 affattes således:

»*Stk. 5.* Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med landsarbejdsnævnet nærmere regler om de spørgsmål, der er nævnt i stk. 3 og 4, herunder om medlemmets pligt til at underrette arbejdsformidlingen om deltagelse i undervisningen.«.

§ 62 a. ---

Stk. 5. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen fastsætter efter forhandling med landsarbejdsnævnet nærmere regler om de spørgsmål, der er nævnt i stk. 3 og stk. 4, herunder om medlemmets pligt til over for arbejdsløsheds-kassen at dokumentere deltagelse i undervisningen og til at underrette arbejdsformidlingen.

3. § 68, stk. 4 affattes således:

»*Stk. 4.* Efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætter direktøren for arbejdsløshedsforsikring regler om formen for den anmeldelse, som er omtalt i stk. 1 og 3.«.

hedsforsikring regler om formen for den anmeldelse, som er omtalt i stk. 1 og 3.«.

§ 68. ---

Stk. 4. Efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætter direktøren for arbejdsløshedsforsikringen regler om formen for den anmeldelse, som er omtalt i stk. 1 og 3, og om den dokumentation, der skal ledsage anmeldelsen.

4. § 79, stk. 5 ophæves.

§ 79. ---

Stk. 5. Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan fastsætte regler om, hvilket dokumentationsmateriale, der kan kræves forelagt og om, hvor længe materialet skal opbevares.

5. I § 91 indsættes som stk. 7 og 8:

»*Stk. 7.* Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan til brug ved administrationen af denne lov indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder, herunder oplysninger om enkeltpersoners økonomiske forhold i elektronisk form. Oplysningerne kan videregives til en arbejdsløshedskasse for så vidt angår vedkommende arbejdsløshedskasses egne medlemmer. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke oplysninger der kan videregives. Oplysningerne er undergivet tavshedspligt i arbejdsløshedskasserne. Straffelovens § 152 og §§ 152 c-f finder anvendelse.«.

»*Stk. 8.* Direktøren for arbejdsløshedsforsikringen kan efter forhandling med landsarbejdsnævnet fastsætte regler for, hvilket dokumentationsmateriale der skal foreligge i forbindelse med kassernes administration af bestemmelserne i denne lov. Der kan herunder fastsættes regler om, at udbetaling af dagpenge ikke må finde

sted, forinden der er tilvejebragt den fornødne dokumentation.«.

§ 2

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 497 af 4. juli 1989, foretages følgende ændring:

I § 45 indsættes som 2. pkt.:

»Kommunalbestyrelsen kan herunder indhente oplysninger om pensionistens økonomiske forhold, også i elektronisk form, fra skattemyndighederne og andre offentlige myndigheder samt arbejdsløshedskasser.«.

§ 45. ---

§ 45. Kommunalbestyrelsen kan af offentlige myndigheder og private kræve at få stillet de oplysninger til rådighed, der er nødvendige ved beregning af pensionen.

§ 3

I lov nr. 852 af 20. december 1989 om dagpenge ved sygdom eller fødsel foretages følgende ændring:

I § 36, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Oplysninger om sikredes økonomiske forhold kan også indhentes i elektronisk form fra offentlige myndigheder og arbejdsløshedskasser.«.

§ 36. ---

§ 36. Den myndighed, der behandler en sag efter denne lov, kan kræve de oplysninger fra arbejdsgivere, sikrede, offentlige myndigheder, arbejdsløshedskasser, sygehuse, klinikker, behandlende læger m.v., der er nødvendige for afgørelse om dagpenge og beregning heraf, herunder indhente sygehusjournaler eller udskrifter heraf.

§ 4

I lov om social bistand, jf. lovbekendtgørelse

nr. 637 af 27. september 1989, som ændret ved lov nr. 853 af 20. december 1989 og lov nr. 211 af 3. april 1990, foretages følgende ændring:

I § 17 indføjes efter 2. pkt.:

»Oplysninger om økonomiske forhold kan i elektronisk form indhentes fra andre offentlige myndigheder samt arbejdsløshedskasser.«.

§ 17. ---

§ 17. Den myndighed, der behandler en sag efter denne lov, kan oplægge den, der søger bistand, at medvirke til sagens oplysning, herunder ved at lade sig undersøge af en læge eller indlægge til observation og behandling. Vedkommende myndighed kan endvidere afkræve andre, der har kendskab til forholdene, oplysninger, som må anses for nødvendige for sagen, herunder indhente sygehusjournaler eller udskrifter heraf. Endvidere kan vedkommende myndighed forlange optaget retsligt forhør i overensstemmelse med retsplejelovens § 1018.

§ 5

I lov om delpension, jf. lovbekendtgørelse nr. 6 af 6. januar 1987, som ændret ved lov nr. 164 af 23. marts 1988, § 8 i lov nr. 196 af 29. marts 1989, § 3 i lov nr. 389 af 7. juni 1989 og lov nr. 854 af 20. december 1989, foretages følgende ændring:

§ 15 affattes således:

»§ 15. Kommunalbestyrelsen kan kræve, at ansøgeren selv, offentlige myndigheder og andre stiller de oplysninger til rådighed, der er nødvendige for afgørelse om delpension og beregning heraf, herunder indhente oplysninger om ansøgerens økonomiske forhold i elektronisk form.«.

§ 15. ---

§ 15. Kommunalbestyrelsen kan kræve, at ansøgeren selv, offentlige myndigheder og andre stiller de oplysninger til rådighed, der er nødvendige for afgørelse om delpension og beregning heraf.